

Fødevarestyrelsen

20.10.2005
J.nr.: 2005-20-26-00937/ BB

Det talte ord gælder

Samrådstale

Til brug ved samråd den 27. oktober 2005 i Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Spørgsmål G: Vil ministeren redegøre for status for transporter af svin i Danmark og kontrollen heraf og indsatsen mod ulovlige transporter?

Indledning

Indledningsvis vil jeg gerne takke udvalget for at jeg – sammen med justitsministeren – får mulighed for at redegøre for den kontrol, der finder sted i forbindelse med transport af dyr.

Dyrevelfærd er et emne, der ligger regeringen meget på sinde, det er da også derfor, at det af regeringsgrundlaget bl.a. fremgår, at Danmark - inden for EU-rettens rammer - skal gå foran og sikre den bedst mulige beskyttelse af dyr under transport.

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at det er transportørerne, der har ansvaret for, at transport af dyr finder sted på dyrevelfærdsmæssig forsvarlig vis og i overensstemmelse med gældende regler. Det har transportørerne forpligtet sig til i forbindelse med deres autorisation.

Den offentlige kontrol med dyretransporterne har til formål at medvirke til at transportørerne lever op til deres ansvar, og den er således et væsentligt element i bestræbelserne på at sikre, at dyr transporteres forsvarligt.

Dyretransporternes omfang

Dyr transporteres i en lang række forskellige sammenhænge. Og det er landbrugets dyr og især svin, der tegner sig for langt størstedelen af transporterne.

Svin transporteres typisk som smågrise, slagtesvin eller udsættersøer.

Smågrise transporteres fra den besætning, hvor de er født, til videre opfødning i en anden besætning, inden de som slagtesvin transporteres til slagteri. Langt hovedparten af såvel smågrisene som slagtesvinene transporteres inden for landets grænser.

Der blev i 2004 produceret og slagtet ca. 23 mio. slagtesvin i Danmark, medens der i 2004 blev udført ca. 255.000 slagtesvin og ca. 1,9 mio. smågrise. Der synes at være en klar tendens til, at antallet af

især smågrise, der udføres, er stigende.

Udsættersøer transporteres til slagtning efter et kortere eller længere forløb med produktion af smågrise. I 2004 blev der slagtet ca. 468.000 søer i Danmark, mens ca. 133.000 blev sendt til slagtning i udlandet.

Hvor og hvordan gennemføres kontrollen

Som bekendt er det justitsministeren, der er ansvarlig for lovgivningen. Kontrollen med, at reglerne overholdes varetages af Fødevarestyrelsen, dog varetager politiet landevejskontrollen, hvilket justitsministeren senere vil komme ind på.

Kontrollen bliver gennemført af tilsynsførende dyrlæger ved fødevareregionerne, og den bliver foretaget i forbindelse med, at dyr ankommer til et slagteri, på samlesteder samt i besætninger, når dyr udføres direkte derfra. Dyr, der transpor-

teres mellem danske besætninger, kontrolleres således ikke.

Ved kontrollen bliver alle dyrs transportegnethed undersøgt, medens transportmidler kontrolleres på stikprøvebasis.

Ved undersøgelsen af dyrenes transportegnethed tages en række forhold i betragtning. Dyrenes aktuelle tilstand, herunder om der er tale om et udsætterdyr, er naturligvis en meget væsentlig faktor, men også forhold såsom transportens længde, om dyrene skal omlæsses undervejs og om det f.eks. er meget varmt skal tages med i betragtning.

Som følge justitsministerens initiativer til forbedring af dyrs velfærd under transport har Fødevarestyrelsen fra februar i år skærpet transportegnethedsvurderingen på samlesteder og ved eksport. Der er i denne sammenhæng sat

særligt fokus på udsætterdyrene, fordi disse har haft et produktionsforløb, der må antages at gøre dem mindre robuste til at modstå den påvirkning især en længere forsendelse indebærer.

Stikprøvekontrollen med transportmidler kan omfatte alle indladningsforhold såsom håndtering af dyrene, arealkrav, indvendig højde, transportmidlernes indretning og ledsagedokumenter eller den kan have form af en kampagne, hvor enkelte af disse elementer udvælges til kontrol.

Når dyr transporteres til udlandet og den samlede transport fra hjembesætning til det endelige modtagersted - også kaldet forsendelsen - forventes at tage mere end otte timer, skal den tilsynsførende dyrlæge godkende en ruteplan udarbejdet af transportøren forud for transporten. Under transporten skal transportøren sørge

for, at ruteplanen udfyldes med relevante hændelser undervejs, og når transporten er afsluttet, skal transportøren returnere ruteplanen til dyrlægen. Dyrlægen foretager så en vurdering af transportforløbet, sådan som det fremgår af den returnerede ruteplan.

Såfremt det ved kontrollen konstateres, at gældende lovgivning ikke er overholdt, kan det resultere i en indskærpelse eller en anmeldelse til politiet alt afhængig af forholdets karakter.

Resultater af kontrollen

Fødevareregionernes kontrol med transport af svin påviste i 2004 en række mangler især vedrørende dyrenes transportegnethed, men også hvad angår indladningsforhold. Derudover blev der ved kontrollen fundet et antal søer med skuldersår og situationer, hvor der var problemer med ledsagedokumenter.

I forbindelse med transport til slagteri blev der i 2004 politianmeldt 82 forhold, hvor svin ikke var transportegnede og et forhold, hvor køretøjets indretning ikke var i overensstemmelse med gældende lovgivning.

I forbindelse med kontrol på samlesteder blev der i 2004 politianmeldt 12 forhold, hvor dyrene ikke var transportegnede og i otte tilfælde blev der indgivet anmeldelse fordi arealkravene ikke var overholdt.

Rapport om dyrevelfærdskontrol og dyretransporter

Som bekendt har en arbejdsgruppe, der skulle foretage en analyse af dyrevelfærdskontrollen og af kontrollen med dyretransporter for nylig afsluttet sit arbejde med rapporten om dyrevelfærdskontrol og dyretransporter. Rapporten indeholder forslag - men ikke egentlige anbefalinger - til en række nye ini-

tiativer på dyrevelfærdsområdet. Et opfølgende arbejde vedrørende disse nye initiativer er iværksat.